

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

«ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ .		
ΤΜΗΜΑ/ΠΠΣ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ/ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ, ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΠΣ-ΕΠΙΠΕΔΟ 6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	XXXXXXXXXX	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/XXXXXX/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές-τριες θα πρέπει να είναι σε θέση :

- να κατανοήσουν ότι το Βυζάντιο, μολονότι χρονικά ανήκει στον Μεσαίωνα, ωστόσο δεν ταυτίζεται πλήρως με αυτόν, καθώς υπήρξε σε πολλούς τομείς ένα από τα πλέον προηγμένα κράτη της μεσαιωνικής εποχής.
- να κατανοήσουν ότι το Βυζάντιο, παρόλο που ήταν κληρονόμος και συνεχιστής της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας στην κρατική οργάνωση και το δίκαιο, διαφοροποιείται από αυτήν ως προς τη χριστιανική πίστη και την ελληνική παιδεία και τον πολιτισμό.
- να αντιληφθούν τη μεγάλη συμβολή του Βυζαντίου στην αντιμετώπιση του αραβικού κινδύνου από την Ανατολή (7^{ος}-8^{ος} αι.), καθώς και άλλων εχθρικών λαών στο μέτωπο του Δουνάβη, στη χερσόνησο του Αίμου.
- να διακρίνουν τη διαφορά που υπάρχει ανάμεσα στη φεουδαρχική οργάνωση της δυτικής Ευρώπης, το *φέουδο* και το σύστημα της βυζαντινής *πρόνοιας*, ιδιαίτερα κατά την ύστερη περίοδο.
- να γνωρίζουν σημαντικά γεγονότα-σταθμούς της Βυζαντινής ιστορίας, αλλά και βασικά ζητήματα στους τομείς της κρατικής διοίκησης, του πολιτεύματος και των θεσμών, της εκκλησιαστικής οργάνωσης, της κοινωνίας και οικονομίας, της παιδείας και του πολιτισμού του Βυζαντίου.

- να ερευνούν και να μελετούν τις κύριες πηγές (ιστοριογραφικές, χρονογραφικές κτλ.) της Βυζαντινής εποχής.
- να γνωρίζουν και να χρησιμοποιούν βασικά εγχειρίδια της Βυζαντινής ιστορίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
- Αυτόνομη εργασία.
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και πολυπολιτισμικότητα.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1.Α' Μέρος. Παρουσιάζεται η Βυζαντινή Αυτοκρατορία από την ίδρυση της Κωνσταντινούπολης, της Νέας Ρώμης, το 324 επί αυτοκράτορα Μ. Κωνσταντίνου (324-337) μέχρι την τελική πτώση της στους Οθωμανούς Τούρκους το 1453. Ειδικότερα, εξετάζονται α) ο γεωγραφικός χώρος, β) η πρωτεύουσα Κωνσταντινούπολη, γ) οι επαρχίες.

2. Οι λαοί που διαβίωσαν μέσα στα όρια της Αυτοκρατορίας και οι γειτονικοί λαοί.

3. Τα σημαντικότερα γεγονότα, που σημάδεψαν τη χιλιόχρονη και πλέον πορεία της, κατά την Πρώιμη περίοδο (4ος-7ος αι.), με έμφαση στις επιδρομές εχθρικών λαών στο μέτωπο του Δουνάβειου (Γότθων, Ούννων, Αβάρων και ιδιαίτερα Σλάβων και Βουλγάρων).

4. Μέση Βυζαντινή περίοδος (7ος-12ος αι.), με ιδιαίτερη αναφορά στην εμφάνιση και επέκταση του Ισλάμ και των Αράβων σε περιοχές της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας (Συρία, Παλαιστίνη, Αίγυπτος).

5. Ύστερη Βυζαντινή περίοδος (13ος-15ος αι.).

6. Στη συνέχεια, Β' Μέρος. Αναπτύσσονται επιμέρους ζητήματα- τομείς της Βυζαντινής ιστορίας, όπως η εκκλησιαστική οργάνωση.

7. Η οικονομία (αγροτική και αστική) και τα δημοσιονομικά (έσοδα- έξοδα) του κράτους.

8. Η κοινωνική διαστρωμάτωση, καθώς και η πολιτική και αυτοκρατορική ιδέα.

9. Η κεντρική και επαρχιακή διοίκηση.

10. Η άμυνα και ο στρατός.

11. Η βυζαντινή αρχαιολογία και τέχνη (αρχιτεκτονική, γλυπτική, ζωγραφική).

12. Η παιδεία και ο πολιτισμός, καθώς και η ακτινοβολία του Βυζαντίου στους λαούς της χερσονήσου του Αίμου, στη Δύση και τη Ρωσία.

13. Ανασκόπηση, ανακεφαλαίωση, επίλυση αποριών.

1. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διαλέξεις στην αίθουσα. 	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία. Διδακτικό υλικό, ανακοινώσεις και επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας classweb. Επικοινωνία μέσω e-mail.</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39</p>
	<p>Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις</p>	<p>58</p>

<p>(Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	εξετάσεις	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	50
	Εξετάσεις	3
	Σύνολο Μαθήματος	150
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Τελική αξιολόγηση στο τέλος του εξαμήνου. Τρίωρη γραπτή εξέταση στα ελληνικά, η οποία περιλαμβάνει: ερωτήσεις σύντομης απάντησης, καθώς και ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων.</p> <p>Προαιρετική γραπτή εργασία.</p>	

2. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Συγγράμματα:

1. R. J. Lilie, *Εισαγωγή στη Βυζαντινή ιστορία*, Αθήνα 2011 (εκδ. Ηρόδοτος/Δ.Κ. Σταμούλης).
2. Ι. Καραγιαννόπουλος, *Το Βυζαντινό κράτος*, Θεσσαλονίκη 2001 (εκδ. Βάνιας).
3. Β. Νεράντζη-Βαρμάζη, *Βυζαντινή Ιστορία 324-1453*, 2^η έκδ., Θεσσαλονίκη 2022 (εκδ. Γράφημα).

Άλλη προτεινόμενη βιβλιογραφία:

1. Δ. Α. Ζακυθινός, *Βυζαντινή ιστορία 324-1071*, Αθήνα-Γιάννινα 1989.
2. *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, Βυζαντινός Ελληνισμός*, τ.Ζ', Η', Θ', Εκδοτική Αθηνών Α. Ε., Αθήνα 1978-1979-1980.
3. Ι. Ε. Καραγιαννόπουλος, *Ιστορία Βυζαντινού κράτους*, τ.Α'(324-565)⁵, τ.Β'(565-1081)⁵, τ.Γ'(1081-1204), Θεσσαλονίκη 1993-1995-1999 (εκδ. Βάνιας).
4. Cecile Morrisson, *Ο Βυζαντινός κόσμος. τ.Α'. Η ανατολική Ρωμαϊκή αυτοκρατορία (330-641), μετάφρ. Α. Καραστάθη, επιμ. Α. Μυλωνοπούλου, εισαγ. Τ. Κιουσοπούλου*, Αθήνα 2007 (εκδ. Πόλις).
5. Α. Γ. Κ. Σαββίδης- Β. Hendrickx, *Εισαγωγή στη Βυζαντινή ιστορία (284-1461 μ. Χ.)*, μετάφρ. Α. Κονδύλης², Θεσσαλονίκη 2011 (εκδ. Αντ. Σταμούλης).
6. Α. Α. Vasiliev, *Ιστορία της Βυζαντινής αυτοκρατορίας 324-1453*, μετάφρ. Δ. Σαβράμης, Αθήνα χ.χ.
7. Αι. Χριστοφιλοπούλου, *Βυζαντινή Ιστορία*, τ.Α (324-610), τ.Β₁ (610-867)², τ.Β₂ (867-1081)², τ.Γ₁ (1081-1204), Θεσσαλονίκη 1997-1998-2001 (εκδ. Βάνιας).
8. Της ίδιας, *Το πολίτευμα και οι θεσμοί της Βυζαντινής αυτοκρατορίας. 324-1204. Κράτος-Διοίκηση- Οικονομία- Κοινωνία*, Αθήνα 2004.
9. Μ. J. Angold, *Η Βυζαντινή αυτοκρατορία από το 1025 έως το 1204. Μία πολιτική ιστορία*, μετάφρ. Ευ. Καργιανιώτη, επιστημ. επιμέλεια Π. Α. Αγαπητός², Αθήνα 1997 (εκδ. Παπαδήμας).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εναλλακτικοί τρόποι εξέτασης μαθήματος σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

Διδάσκων:	Γ. ΧΑΡΙΖΑΝΗΣ
Τρόπος επικοινωνίας με διδάσκοντα	gchariza@he.duth.gr
Επόπτες/Επιτηρητές:	ΝΑΙ
Τρόποι εξέτασης:	Εργασία (προαιρετική) Προφορική τελική εξέταση
Οδηγίες υλοποίησης εξέτασης: (3)	<p>Η προφορική τελική εξέταση θα πραγματοποιείται μέσω Skype for Business σε ημερομηνία και ώρα που θα ανακοινώνεται μαζί με τη χρονική διάρκεια και το περιεχόμενό της σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν από την πραγματοποίησή της.</p> <p>Η προαιρετική εργασία θα υποβάλλεται μέσω eClass σε καθορισμένη ημερομηνία.</p>